

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

► **V**

ДИРЕКТИВА 98/59/ЕО НА СЪВЕТА

от 20 юли 1998 година

за сближаване на законодателствата на държавите-членки в областта на колективните уволнения

(ОВ L 225, 12.8.1998 г., стр. 16)

Изменена със:

Официален вестник

№ страница дата

► **M1**

Директива (ЕС) 2015/1794 на Европейския парламент и на Съвета
от 6 октомври 2015 година

L 263

1

8.10.2015 г.

ДИРЕКТИВА 98/59/ЕО НА СЪВЕТА

от 20 юли 1998 година

за сближаване на законодателствата на държавите-членки в областта на колективните уволнения

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 100 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽²⁾,

- (1) като има предвид, че за по-голяма яснота и рационалност Директива 75/129/ЕИО на Съвета от 17 февруари 1975 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки в областта на колективните уволнения ⁽³⁾ трябва да бъде консолидирана;
- (2) като има предвид, че е важно да бъде предоставена по-голяма защита на работниците в случай на колективни уволнения, отчитайки същевременно необходимостта от балансирано икономическо и социално развитие в рамките на Общността;
- (3) като има предвид, че въпреки нарастващото сближаване, все още остават различия между действащите в отделните държави-членки разпоредби, свързани с практическото уреждане и процедурите за колективни уволнения, както и с мерките за смекчаване на последиците от тези уволнения по отношение на работниците;
- (4) като има предвид, че тези различия могат да окажат пряко влияние върху функционирането на вътрешния пазар;
- (5) като има предвид, че Резолюцията на Съвета от 21 януари 1974 г. относно социалната програма за действие ⁽⁴⁾ предвижда изготвянето на директива за сближаване на законодателствата на държавите-членки в областта на колективните уволнения;
- (6) като има предвид, че Хартата на Общността за основните социални права на работниците, приета на срещата на Европейския съвет в Страсбург на 9 декември 1989 г. от държавните и правителствените ръководители на единадесетте държави-членки, постановява, *inter alia*, в точка 7, първа алинея, първо изречение и втора алинея; в точка 17, първа алинея и в точка 18, трето тире:

⁽¹⁾ ОВ С 210, 6.7.1998 г.

⁽²⁾ ОВ С 158, 26.5.1997 г., стр. 11.

⁽³⁾ ОВ L 48, 22.2.1975 г., стр. 29. Директива, изменена с Директива 92/56/ЕИО (ОВ L 245, 26.8.1992 г., стр. 3).

⁽⁴⁾ ОВ С 13, 12.2.1974 г., стр.1

▼B

„7. Завършването на вътрешния пазар трябва да доведе до подобряване на условията на живот и труд на работниците в Европейската общност (...).

Подобрението трябва да включва, където е необходимо, развитие на някои аспекти на трудовото законодателство, като например процедури за колективни уволнения и процедури при несъстоятелност.

(...)

17. Информирането на работниците, консултирането с тях и тяхното участие трябва да бъдат развивани в подходяща посока, като се отчитат действащите практики в отделните държави-членки.

(...)

18. Такива информирани, консултиране и участие трябва да бъдат въведени своевременно, особено в следните случаи:

(— ...)

(— ...)

— в случай на процедури за колективни уволнения;

(— ...)“;

- (7) като има предвид, че за тази цел трябва да бъде насърчавано сближаването на законодателствата, като същевременно се запазва подобрението по смисъла на член 117 от Договора;
- (8) като има предвид, че за да бъде изчислен броят на уволнените лица, в дефиницията на колективните уволнения, по смисъла на настоящата директива, е необходимо другите форми на прекратяване на трудовите договори по инициатива на работодателя да бъдат приравнени към колективните уволнения, в случай че се уволняват най-малко 5 лица;
- (9) като има предвид, че трябва да се предвиди настоящата директива да се отнася по принцип и до колективните уволнения в случаите, в които дейността на организацията се прекратява в резултат на съдебно решение;
- (10) като има предвид, че на държавите-членки трябва да се предостави възможността да постановят, че представителите на работниците могат да се обръщат към експерти поради техническата сложност на въпросите, които могат да са обект на информирани и консултиране;
- (11) като има предвид, че трябва да бъде гарантирано, че задълженията на работодателите по отношение на информирането, консултирането и уведомяването се прилагат независимо от това, дали решението за колективно съкращение идва от работодателя или от предприятие, която контролира работодателя;
- (12) като има предвид, че държавите-членки трябва да осигурят, че представителите на работниците и/или работниците разполагат с административни и/или съдебни производства, за да се гарантира спазването на залегналите в настоящата директива задължения;

▼B

- (13) като има предвид, че настоящата директива не трябва да засяга задълженията на държавите-членки, свързани със сроковете за транспониране на директивите, посочени в приложение I, част Б,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

РАЗДЕЛ I

Определения и приложно поле*Член 1*

1. По смисъла на настоящата директива:
- а) „колективни уволнения“ означава уволненията, извършени от работодателя по една или повече причини, несвързани с конкретните работници, като според избора на съответната държава-членка броят на съкратените работници е:
- і) било то за срок от 30 дни:
- най-малко 10 души в организация, в която нормално работят повече от 20 и по-малко от 100 работници;
 - най-малко 10 % от броя на работниците в организация, в която нормално работят най-малко 100, но по-малко от 300 работници;
 - най-малко 30 души в организация, в която нормално работят 300 или повече работници,
- іі) било то за срок от 90 дни – най-малко 20 души, независимо от нормалния брой на работниците в съответната организация;
- б) „представители на работниците“ означава представителите на работниците, предвидени в законите или практиката на държавите-членки.
- За да бъде изчислен броят на уволнените работници, посочен в първата подточка на буква а), прекратяването на трудовите договори по инициатива на работодателя по една или повече причини, несвързани с конкретните работници, се приравнява към уволнение, при условие че са уволнени най-малко пет работници.
2. Настоящата директива не се прилага по отношение на:
- а) колективни уволнения по трудови договори, сключени за определен срок или за извършване на конкретни задачи, с изключение на случаите, в които работниците са уволнени преди изтичането на срока или изпълнението на задачите по такива договори;
- б) работници, наети на работа от публични административни органи или от организации, регулирани от публичното право (или в държавите-членки, в които тази концепция е непозната – от еквивалентни органи).

▼M1

РАЗДЕЛ II

Информирание и консултиране

Член 2

1. Когато работодателят планира колективни уволнения, той започва своевременно консултации с работниците с оглед постигането на споразумение.

2. Консултациите включват поне: начини и средства за избягване на колективните уволнения или намаляване на броя на засегнатите работници, както и смекчаване на евентуалните последици чрез използване на съпътстващи социални мерки, които имат за цел, *inter alia*, помощ за пренасочване или преквалифициране на уволнените работници.

Държавите-членки могат да предвидят, че представителите на работниците могат да ползват услугите на експерти в съответствие с националното законодателство и/или практика.

3. За да могат представителите на работниците да правят конструктивни предложения, по време на консултациите работодателите своевременно:

- a) им предоставят цялата необходима информация и
- б) във всеки случай ги уведомяват писмено за:
 - i) причините за предстоящите уволнения;
 - ii) броя на категориите работници, които ще бъдат уволнени;
 - iii) броя и категориите работници, които нормално са наети на работа;
 - iv) срока, в който ще бъдат извършени предвидените уволнения;
 - v) предложените критерии за подбор на работниците, които трябва да бъдат уволнени, дотолкова, доколкото националното законодателство и/или практика дава на работодателите право на такъв подбор
 - vi) метода за изчисляване на всички плащания, свързани с уволненията, освен тези, произтичащи от националното законодателство и/или практика.

Работодателят представя на компетентния публичен орган копие от елементите на писменото съобщение, предвидени в първа алинея, буква б), подточки от i) до v).

4. Посочените в параграфи 1, 2 и 3 задължения се прилагат независимо от това, дали решението за колективни уволнения е било взето от работодателя или от предприятие, която контролира работодателя.

При разглеждане на твърдения за нарушаване на изискванията за информирание, консултиране и уведомяване, изложени в настоящата директива, не се вземат под внимание никакви оправдания от страна на работодателя, че необходимата информация не му е била предоставена от предприятието, което е взело решението, довело до колективните уволнения.

▼B

РАЗДЕЛ III

Процедура за извършване на колективни уволнения*Член 3*

1. Работодателите уведомяват писмено компетентния публичен орган за планираните колективни уволнения.

Държавите-членки, обаче, могат да постановят, че в случай на планирани колективни уволнения, които произтичат от прекратяване на дейността на предприятието в резултат на съдебно решение, работодателят е задължен да уведоми писмено компетентния публичен орган, само ако той изисква това.

▼M1

Когато планираното колективно уволнение засяга членове на екипажа на морски кораб, работодателят уведомява компетентния орган на държавата на знамето, под което плава корабът.

▼B

Това уведомление съдържа цялата необходима информация относно планираните колективни уволнения и консултациите с представителите на работниците, предвидени в член 2, и в частност, причините за уволненията, броя на работниците, които ще бъдат съкратени, броя на нормално наетите на работа работници, както и срока, в който ще бъдат извършени уволненията.

2. Работодателите изпращат на представителите на работниците копие от уведомлението, посочено в параграф 1.

Представителите на работниците могат да изпратят на компетентния публичен орган коментарите, които имат.

Член 4

1. Предвидените колективни уволнения, за които е уведомена компетентната публична власт, се извършват не по-рано от 30 дни от датата на посоченото в член 3, параграф 1 уведомление, без да се накърняват разпоредбите, които регулират индивидуалните права по отношение на предизвестие.

Държавите-членки могат да предоставят на компетентния публичен орган правомощия да съкрати посочения в предходната алинея срок.

2. Срокът, посочен в параграф 1, се използва от компетентния публичен орган за търсене на решения на проблемите, предизвикани от планираните колективни уволнения.

3. Когато първоначалният срок, посочен в параграф 1, е по-кратък от 60 дни, държавите-членки могат да предоставят на компетентния публичен орган правомощия да удължи първоначалния срок до 60 дни от датата на уведомлението в случаите, в които предизвиканите от планираните колективни уволнения проблеми най-вероятно няма да бъдат решени в рамките на първоначалния срок.

Държавите-членки могат да предоставят на компетентния публичен орган по-широки правомощия за удължаване на срока.

Работодателят трябва да бъде информиран за удължаването на срока, както и за основанията за това, преди да е изтекъл посоченият в параграф 1 първоначален срок.

▼B

4. Държавите-членки не са длъжни да прилагат настоящия член в случай на колективни уволнения, които произтичат от прекратяване на дейността на предприятието в резултат на съдебно решение.

РАЗДЕЛ IV

Заключителни разпоредби*Член 5*

Настоящата директива не засяга правото на държавите-членки да прилагат или въвеждат по-благоприятни за работниците закони, подзаконови или административни разпоредби, или да насърчават или разрешават прилагането на по-благоприятни за работниците колективни договори.

Член 6

Държавите-членки гарантират, че представителите на работниците или работниците разполагат със съдебни и/или административни процедури за привеждане в изпълнение на задълженията по настоящата директива.

Член 7

Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които са приели или приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 8

1. С настоящото се отменят директивите, изброени в приложение I, част A, без да се засягат задълженията на държавите-членки относно сроковете за тяхното транспониране, посочени в приложение I, част B.

2. Позоваването на отменените директиви се счита за позоваване на настоящата директива и се разглежда според таблицата на съответствието в приложение II.

Член 9

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 10

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ЧАСТ А

Отменени директиви

(посочени в член 8)

Директива 75/129/ЕИО на Съвета и следното ѝ изменение:

Директива 92/56/ЕИО на Съвета.

ЧАСТ Б

Срокове за транспониране в националното законодателство

(посочени в член 8)

Директива	Срок за транспониране
75/129/ЕИО (ОВ L 48, 22.2.1975 г., стр. 29)	19 февруари 1977 г.
92/56/ЕИО (ОВ L 245, 26.8.1992 г., стр. 3)	24 юни 1994 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Директива 75/129/ЕИО	Настоящата директива
Член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), първо тире, точка 1	Член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), подточка i), първо тире
Член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), първо тире, точка 2	Член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), подточка i), второ тире
Член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), първо тире, точка 3	Член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), подточка i), трето тире
Член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), второ тире	Член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), подточка ii)
Член 1, параграф 1, първа алинея, буква б)	Член 1, параграф 1, първа алинея, буква б)
Член 1, параграф 1, втора алинея	Член 1, параграф 1, втора алинея
Член 1, параграф 2	Член 1, параграф 2
Член 2	Член 2
Член 3	Член 3
Член 4	Член 4
Член 5	Член 5
Член 5а	Член 6
Член 6, параграф 1	—
Член 6, параграф 2	Член 7
Член 7	—
—	Член 8
—	Член 9
—	Член 10
—	Приложение I
—	Приложение II